

Omnibus I –lainsäädäntöehdotukset; kestävyysraportointidirektiivin ja yritysvastuudirektiivin muutokset; hiilirajamekanismissäätöasetuksen muutokset

Yrittäjyyden neuvottelukunta 16.5.2025

Sami Teräväinen TEM/TTM

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Omnibus I –ehdotukset

- Komissio antoi yrityksiä koskevan sääntelyn yksinkertaistamiseen tähtäävän Omnibus I -ehdotuksen 26.2.2025
- Omnibus I sisältää kolme erillistä sääntelyn yksinkertaistamiseen tähtäävää lainsäädäntöehdotusta:
 - (1) Stop-the-Clock -ehdotus eli kestävyysraportointidirektiivin (CSRD) ja yritys vastuudirektiivin (CS3D) täytäntöönpanolykkäykset;
 - (2) kestävyysraportointidirektiivin ja yritys vastuudirektiivin sisältömuutokset;
 - (3) hiilirajamekanismiasetuksen (CBAM) sisältömuutokset
- Omnibus-paketteja luvattu eri sektoreille; mm. yritys koot, puolustus, maatalous...
- Tausta EU-valtiopäämiesten Budapestin julistuksessa (11/2024), jossa pyydettiin komissiota tuomaan esityksiä sääntelyn keventämisestä. Työohjelmassaan 2025 komissio tähtää hallinnollista taakan keventämiseen yleisesti 25 prosentilla ja pienten ja keskisuurten yritysten osalta 35 prosentilla
- Käsittely neuvostossa ”EUCO-putkessa” - EUCO on päätelmissään maaliskuussa rohkaissut EU-lainsäätäjiä ripeään käsittelyyn
- Sisältömuutosten osalta tavoitteena on neuvoston yleisnäkemys kesäkuuhun mennessä, trilogit kuitenkin mahdollisesti vasta loppuvuodesta 2025 Euroopan parlamentin kannanmuodostuksen valmistuessa
- E 22/2025 vp; U 10/2025 vp; U 13/2025 vp

Kestävyyssraportointidirektiivin muutokset

- Soveltamisalan kaventaminen:
 - raportointi koskemaan vain yrityksiä, joilla on yli 1000 työntekijää + 50 MEUR liikevaihto tai 25 MEUR tase
 - Listatut pk-yritykset poissuljetaan soveltamisalasta
 - EU:n ulkopuoliset yritykset: EU-liikevaihto korotetaan 450 MEUR, EU-sivuliikkeiden osalta 50 MEUR
 - EU-tasolla soveltamisalasta pois 80 %, Suomessa soveltamisalaan kuuluisi jatkossa noin 130 yritystä (10 % alkuperäisen velvoitteen kattamista yrityksistä)
- Komissio ehdottaa luopumista toimialakohtaisista raportoinnin erityssäännöksistä, lisäksi komissio on ehdottamassa helpotuksia eurooppalaisiin vastuullisuusraportointistandardeihin (ESRS).
- Raportoiva suuryritys ei saa kysyä alle 1000 työntekijän yrityksiltä tietoja vapaaehtoisten pk-yrityksille luotujen vastuullisuusraportointistandardien (VSME) ulkopuolelta.

Yritysvastuudirektiivin muutokset

- Yritysten hallinnollisen taakan vähentäminen:
 - olennaisin keino haitallisten vaikutusten tunnistamisvelvollisuuden rajaaminen vain yrityksen suoriin liikekumppaneihin. Tässä kuitenkin poikkeuksia eli mm. jos on uskottavaa tietoa ketjussa pidemmällä olevista haitallisista vaikutuksista
 - omien huolellisuustoimenpiteiden tehokkuuden arviointifrekvenssin harventaminen 1 vuodesta 5 vuoteen
 - sidosryhmäkonsultaation tilanteiden ja kuultavien ryhmien rajaaminen huolellisuusprosessin vaiheissa
- Valumaefektin vähentäminen pk-yritysten osalta: ns. ”pk-kilpi”, suurien direktiivin soveltamisalaan kuuluvien yritysten tietopyyntöjen rajaaminen pääsääntöisesti VSME-standardin mukaisiin tietoihin
- EU:n laajuinen nimenomainen vahingonkorvausvastuun sääntely poistetaan ja säännös mm. järjestön tai ammattiliiton valtuuttamisesta nostamaan vahingonkorvauskanne poistetaan
- Virtaviivaistaminen kestävyysraportoinnin kanssa: Ilmastosuunnitelma tulee laatia linjassa kestävyysraportointidirektiivin kanssa

Hiilirajamekanismiasetuksen muutokset

- Toimeenpanon yksinkertaistaminen ja tehostaminen.
- Pieniä lähetyseriä tuovat CBAM-maahantuoja, eli pääasiassa pk-yritykset ja yksityishenkilöt, vapautettaisiin CBAM-velvoitteista.
- Muutos toimeenpantaisiin ottamalla käyttöön uusi kumulatiivinen tuonnin määrään perustuva kynnysarvo, joka olisi 50 tonnia maahantuojaa kohti vuodessa. Uusi kynnysarvo korvaisi nykyisen tavaraeräkohtaisen 150 euron suuruisen kynnysarvon.
 - Suomessa poistaisi velvollisuudet 92 prosentilta yrityksiltä. Päästöjä saataisiin ”kiinni” 99 %.
 - Esityksen mukaan komissio ja toimivaltaiset kansalliset viranomaiset yhdessä valvoisivat kumulatiivista tuonnin määrään perustuvan rajan täyttymistä.
- Esityksellä yksinkertaistetaan tiettyjä tuotesidonnaisten päästöjen laskennan sääntöjä. Muutokset vähentäisivät hallinnollista taakkaa, mutta eivät vaikuttaisi mekanismin päästökatteeseen.

VN kanta (U 13/2025 vp)

- VN kannattaa ehdotettuja muutoksia osana yritysten hallinnollisen taakan keventämiseen tähtääviä lainsäädäntöpaketteja
- Kestävyysraportointidirektiivi:
 - VN kannattaa soveltamisalan supistamista ja kestävyysraportointistandardien yksinkertaistamista ja selventämistä
 - Ehdotetuilla muutoksilla ei tulisi merkittävästi vaikeuttaa finanssialan mahdollisuutta täyttää sujuvasti sitä sitovia EU-lainsäädännöstä tulevia velvoitteita
- Yritysvastuudirektiivi:
 - VN suhtautuu myönteisesti yritys vastuudirektiivin yksinkertaistamiseen hallinnollisen taakan vähentämiseksi, kuitenkin direktiivin ensisijaiset tavoitteet huomioiden
 - Neuvotteluissa on tarve vähentää eräisiin ehdotuksiin liittyvää tulkinnanvaraa, huomioiden riskiperusteinen lähestymistapa
 - Olisi tärkeää välttää muutoksia, jotka välillisesti johtaisivat raskaampiin ja monimutkaisempiin sääntöihin direktiivin piiriin kuuluville yrityksille ja niiden liikekumppaneille, etenkin pk-yrityksille
- Hiilirajamekanismissäätös:
 - VN pitää yksinkertaistamista tarpeellisena ja kannattaa yleisesti hallinnollista taakkaa vähentävien toimenpiteiden löytämistä
 - VN pitää perusteltuna hiilirajamekanismin kynnysarvon muuttamista siten että mekanismi kohdistuisi jatkossa niihin maahantuojiin, joiden tuonnin päästösäältä on merkityksellinen hiilirajamekanismin tavoitteiden ja tehokkaan toimenpiteen toteutumisen kannalta

Kiitos!

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet